

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Badania proveniencyjne , PG_00145412						
Kierunek studiów	Ochrona dóbr kultury i muzealnictwo (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2023 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2025/2026		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	3	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	6	Liczba punktów ECTS			1.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			zaliczenie		
Jednostka prowadząca							
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr Beata Purc				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu		dr Beata Purc				
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	15.0	0.0	0.0	0.0	0.0	15
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów	Udział w konsultacjach		Praca własna studenta		RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	15	2.0		10.0		27
Cel przedmiotu	Celem jest wprowadzenie studentów w zagadnienia współcześnie prowadzonych badań proveniencyjnych , które koncentrowane są na historii obiektu, przy wykorzystaniu szeroko rozumianego warsztatu historii sztuki. Zajęcia obejmują podkreślenie znaczenia badań proveniencyjnych. Poznanie metod kładących nacisk na wskazanie konieczności interdyscyplinarnych analiz z zakresu historii i historii sztuki, badań archiwalnych i konserwatorskich nastawionych na pełną historię badanego przedmiotu, aby odkryć jego przeszłość , dzieje, ustalić autentyczność i tytuł prawny. Podczas zajęć wskazane zostaną narzędzia i źródła oraz klasyfikacje oznaczeń własnościowych także sposoby ich rozpoznawania.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[ODKML3_U05] Potrafi pozyskiwać informacje (korzystając z bibliografii, pomocy archiwalnych, baz danych, różnych zasobów dostępnych w internecie itp.) oraz dokonywać ich krytycznej analizy, klasyfikacji, kategoryzacji i syntezy w celu rozwiązania sformułowanego przez siebie lub innych problemu	[U05] Potrafi pozyskiwać informacje (korzystając z bibliografii, pomocy archiwalnych, baz danych, różnych zasobów dostępnych w internecie itp.) oraz dokonywać ich krytycznej analizy, klasyfikacji, kategoryzacji i syntezy w celu rozwiązania sformułowanego przez siebie lub innych problemu w badaniach proweniencyjnych.	[SU6] demonstracja umiejętności praktycznych
	[ODKML3_W06] Zna w zaawansowanym stopniu metody badawcze i narzędzia warsztatu historyka sztuki/muzeologa/zabytkoznawcy, w szczególności metody analizy i interpretacji wytworów sztuki różnych epok	[W06] Zna w zaawansowanym stopniu metody badawcze i narzędzia warsztatu historyka sztuki/muzeologa/zabytkoznawcy, w szczególności metody analizy i interpretacji wytworów sztuki różnych epok	[SW5] realizacja zadania problemowego
	[ODKML3_K06] Ma przekonanie o wadze zachowania się w sposób profesjonalny, refleksji na tematy etyczne i jest gotów do przestrzegania zasad etyki zawodowej	[K06] Ma przekonanie o wadze zachowania się w sposób profesjonalny, refleksji na tematy etyczne i jest gotów do przestrzegania zasad etyki zawodowej	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja
	[ODKML3_K01] Krytycznie ocenia posiadaną wiedzę, wykazuje gotowość do jej stałego poszerzania oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	[K01] Krytycznie ocenia posiadaną wiedzę, wykazuje gotowość do jej stałego poszerzania oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu związanego z badaniami proweniencyjnymi.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja
	[ODKML3_W02] Zna w zaawansowanym stopniu terminologię, teorię i metodologię nauk o sztuce	[W02] Zna w zaawansowanym stopniu terminologię, teorię i metodologię nauk o sztuce	[SW5] realizacja zadania problemowego

Treści przedmiotu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dzieło sztuki a fakty historyczne 2. Badania historyczne nad dziełem 3. Źródła do dziejów sztuki (Inwentarze, spisy, wykazy, dostępne dokumentacje w instytucjach, korespondencje, prasa, dokumentacja konserwatorska, archiwalna fotografia, oznaczenia własnościowe, dokumentacja nabycia obiektu, księga inwentarzowa, księga wpływów/zakupów, depozyty, karty obiektu, dokumentacja wystaw czasowych) 4. Archiwa i wszelka dokumentacja archiwalna osób prywatnych i firm 5. Analiza źródeł internetowych; bibliografia; ikonografia i ikonografia internetowa. W tym narzędzia internetowe monitorujące rynek dzieł sztuki, archiwa cyfrowe innych krajów, biblioteki cyfrowe, serwisy poświęcone proveniencji i sztuce zrabowanej. 6. Ustalanie proveniencji dzieła sztuki: analiza źródeł; analiza oznaczeń własnościowych; analiza konserwatorska obiektu 7. Dzieło sztuki w muzeum i w kolekcji <ol style="list-style-type: none"> a) Zakupu do kolekcji muzealnej dzieła sztuki i związane z tym badania b) Sprawdzanie dzieła sztuki znajdującego się w muzealnej kolekcji c) Poszukiwanie zaginionego z kolekcji dzieła sztuki przedmiot roszczeń 8. Dzieło sztuki w interdyscyplinarnej problematyce badawczej <ol style="list-style-type: none"> a) Zagadnienia atrybucyjne b) formalno-stylistyczne c) Technologiczne d) Rozpoznawanie oznaczeń własnościowych, sprzedażnych, aukcyjnych e) Rozpoznania fotograficzne i graficzne wizerunku dzieła f) Badania źródeł archiwalnych g) Kwerenda bibliograficzna wzmianki o danym przedmiocie (np. katalogi zbiorów i wystaw, katalogi aukcyjne, artykuły w prasie, pamiętniki, wspomnienia) h) Historia obiektu i) Weryfikacja atrybucji obiektu j) Potwierdzenie lub wykluczenie autentyczności zabytku k) Rewindykacje. Odzyskiwanie dzieł zagrabionych podczas wojny bądź współcześnie l) Ustalanie właściciela i praw do dzieła 9. Badania proveniencyjne dotyczące wojennych konfiskat, grabieży, kradzieży i przemieszczeń 10. Badania proveniencyjne mienia podworskiego, opuszczonego 11. Badania proveniencyjne z pochodzenia z własności żydowskiej 12. Zasady Konferencji Waszyngtońskiej na temat sztuki konfiskowanej przez Niemców
-------------------	--

	13. Historia losów muzealiów wybrane przykłady muzealne		
Wymagania wstępne i dodatkowe	Znajomość metodologii badawczej historii sztuki		
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	Obecność na zajęciach 80%. Przygotowanie prezentacji proweniencji wybranego obrazu	80.0%	100.0%
Zalecana lista lektur	<p>Podstawowa lista lektur</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Wstęp do historii sztuki, t. 1. Przedmiot - metodologia - zawód" red. P. Skubiszewski, Warszawa 1973 2. Katalog Zabytków Sztuki w Polsce, Kraków 1951 3. Aftanazy R., Dzieje rezydencji na dawnych kresach Rzeczypospolitej, Wrocław 1991/1997 4. Mecenas, kolekcjoner, odbiorca. Materiały Sesji Stowarzyszenia Historyków Sztuki, Katowice, 1984 5. Rastawiecki E., Słownik malarzów polskich tudzież obcych w Polsce osiadłych lub czasowo przebywających, t. III, Warszawa 1850/1857 6. Słownik artystów polskich i obcych w Polsce działających (zmarłych przed 1966 r.). Malarze, rzeźbiarze, graficy, Warszawa 1971 7. Jakubowski O., Nabywanie dóbr kultury przez muzea, Muzealnictwo 2012, nr 53, s. 8892 8. Karecka L.M., Mienie zwane podworskim w Muzeum Narodowym w Warszawie, Muzealnictwo 2012, nr 53, s. 4457 9. Chwalewik E., Zbiory polskie. Archiwa, biblioteki, gabinety, galerie, muzea i inne zbiory pamiątek przeszłości w ojczyźnie i na obczyźnie w porządku alfabetycznym według miejscowości ułożone, Warszawa 1926/1927 10. Olkowski R., O badaniu proveniencji muzealiów, Muzealnictwo, 2012, nr 53, s. 2737 11. Zofia Bandurska, Dariusz Kacprzak, Piotr Kosiewski, Maria Romanowska-Zadrożna, Bożena Steinborn, Magdalena Tarnowska, Badania proveniencyjne muzealiów pod kątem ich ewentualnego pochodzenia z własności żydowskiej Muzealnictwo 2012, nr 53, s. 14-26 12. Maria Romanowska Zadrożna, Badania proveniencyjne w Polsce, cz. 1, Muzealnictwo, 2016, 57, s. 176-191 13. Maria Romanowska-Zadrożna, BADANIA PROWENIENCYJNE W EUROPIE I STANACH ZJEDNOCZONYCH, MUZEALNICTWO, 2015(56), s. 230-243 14. L.M. Kamińska, Polska Centralna Zbiornica Muzealna na Województwo Gdańskie. Część 1. Geneza powstania, w: Muzealnictwo 2018, nr 59, s. 175-184 15. Lidia Małgorzata Kamińska, Polska centralna zbiornica muzealna na województwo Gdańskie. Część 2. W Sopocie i w Oliwie, Muzealnictwo, 2019(60), s. 202-212 16. Katarzyna Darecka, Anna Frąckowska, Ratusz Głównego Miasta w Gdańsku, cz.1 oraz Katarzyna Darecka, Izabela Jastrzemska-Olkowska, Dwór Artusa w Gdańsku, cz. 2 oraz Wojciech Szymański, Dom Uphagena w Gdańsku, Gdańsk 2020 17. Ewa Manikowska, Muzeum Narodowe jak Met, czyli o współczesnym znaczeniu badań proveniencyjnych, Konteksty 3/2024 (346), s. 42-50 		

<p>Uzupełniająca lista lektur</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Europejskie Dziedzictwo Rozproszone</i>, wyd. II uzupełnione i poprawione, Gdańsk 1993 2. <i>Straty wojenne. Kolekcja Jacoba Kabruna</i>, t. 1. <i>Ryciny. Historia i dokumentacja</i>, t. 2. <i>Ryciny. Katalog</i>, t. 3. <i>Ryciny. Ilustracje</i>, red. nauk. Jolanta Talbierska, oprac. Kalina Zabuska 3. "Polskie Dziedzictwo Kulturalne". Seria A: "Straty Kultury Polskiej", Poznań: Ministerstwo Kultury i Sztuki, Biuro Pełnomocnika Rządu do spraw Polskiego Dziedzictwa Kulturalnego za Granicą 2000 oraz 2006 4. Helena Kowalska, <i>Straty wojenne Muzeum Miejskiego (Stadtmuseum) w Gdańsku. Seria Nowa, t.1. Malarstwo</i>, Gdańsk 2017 5. Helena Kowalska, <i>Straty wojenne kolekcji malarstwa Jacoba i Augusta Kabrunów</i>, Gdańsk 2023 6. J. Daniluk, <i>Uwagi o muzeach i kolekcjach prywatnych międzywojennego Gdańska</i>, Gdańskie Studia Muzealne 2019, <i>Seria Nova</i>, nr 1 (11), s. 32 7. H. Kowalska, <i>Miniatura Hansa Holbeina Portret kupca Gdańskiego Johanna Schwarzwalda. Zaginiony depozyt ze zbiorów Muzeum Miejskiego (Stadtmuseum) w Gdańsku</i>, Gdańskie Studia Muzealne 2019, <i>Seria Nova</i>, nr 1 (11), s. 88 8. 8. Beata Purc-Stępnik, Zbiory malarstwa europejskiego Muzeum Narodowego w Gdańsku w kontekście nabytków uzyskanych w wyniku II wojny światowej, w: <i>Kolekcje: kształtowanie, historia, dziedzictwo utracone, Muzeum Narodowe w Gdańsku, 1520 czerwca 2020, red. M. Mielnik, Gdańsk 2020, s. 433-460</i> 9. Skibińska Źródła do badań nad zagładą Żydów na okupowanych ziemiach polskich. Przewodnik archiwalno-bibliograficzny, Warszawa 2007 10. Nawojka Cieślińska-Lobkowicz, sztuka zrabowana i przemieszczona Badania proveniencji osobno czy wspólnie? <i>Przegląd Zachodni</i> 2019, nr 1, s. 123-140 11. <i>Beyond the Dreams of Avarice: The Hermann Goering Collection</i>. Nancy H. Yeide (Robert M. Edsel, introduction), Dallas 2009 12. Jean-Marc Dreyfus <i>Le catalogue Goering, , Les Archives diplomatiques i in., Paris 2015</i> 13. <i>Stefan Lehr Ein fast vergessener Osteinsatz: Deutsche Archivare im Generalgouvernement und im Reichskommissariat Ukraine (Schriften des Bundesarchivs)</i>, Düsseldorf 2007 14. Baresel-Brand A. (oprac.), <i>Verantwortung wahrnehmen / Taking Responsibility. NSRaubkunst eine Herausforderung an Museen, Bibliotheken und Archive / Nazilooted Art a Challenge for Museums, Libraries and Archives</i>, Magdeburg 2009 15. Fischer-Defoy Ch., Nürnberg K., <i>Gute Geschäfte. Kunsthandel in Berlin 1933/1945, kat.wyst. Aktives Museums Faschismus und Widerstand</i>, Berlin, Landesarchiv Berlin, Berlin 2011 <p>1. Inne artykuły w: MUZEALNICTWO oraz w CENNE BEZCENNE UTRACONE</p> <p>Podstawy prowadzenia badań proveniencyjnych: nim.gov.pl</p> <p>https://www.nim.gov.pl/files/publications/24/ABC_Prowieniencja_internet.pdf</p> <p>https://www.nim.gov.pl/files/publications A...</p> <p><i>ABC Analiza proveniencji determinuje poznanie historii zbiorów państwowych i prywatnych, kolekcjonerstwa, handlu dziełami sztuki czy wreszcie losów poszczególnych ...</i></p> <p>https://www.nim.gov.pl/files/publications/24/ABC_Prowieniencja_internet.pdf</p> <p>Anna Lewandowska, Karolina Zalewska, Katarzyna Zielińska, ABC Podstawy prowadzenia</p> <p>badń proveniencyjnych</p> <p>Szkolenia Narodowego Instytutu Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów. Warszawa 2015</p>
-----------------------------------	---

		Kodeks Etyki ICOM dla Muzeów; [online] http://icom.museum/fileadmin/user_upload/pdf/Codes/poland.pdf
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	<p>Oznaczenia własnościowe i ich lokalizacja na zabytkach.</p> <p>Kwerenda bibliograficzna do dzieła sztuki.</p> <p>Na czym polega weryfikacja atrybucji obiektu?</p>	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.